

Rejent * rok 12 * nr 12(140)
grudzień 2002 r.

Glosa

do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 r. V CKN 92/00¹

Nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe załogi nie wchodzą w skład przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c.

I. W judykaturze brakowało dotychczas wypowiedzi odnoszącej się wprost do istotnego dla stosowania art. 55¹ i 55² k.c. problemu skutków czynności prawnych mających za przedmiot przedsiębiorstwo w stosunku do nieruchomości, które nie służą realizacji zadań tego przedsiębiorstwa². Dobrze więc się stało, że na tle okoliczności przedstawionych w głosowanym orzeczeniu nadarzyła się okazja do podjęcia przez Sąd Najwyższy tego zagadnienia. Jak jest ono doniosłe, niech świadczy choćby sygnalizowana wielokrotnie w ostatnich latach przez środki masowego przekazu skala nieprawidłowości związanych z procesem prywatyzacji bezpośrednio przedsiębiorstw państwowych, których składnikami majątku były nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi, zamieszkałymi przez pracowników lub byłych pracowników tych przedsiębiorstw (dawne

¹ System Informacji Prawnej „Lex” – orzeczenie nr 52587.

² Zagadnienie to podjęto natomiast w doktrynie: J. J a c y s z y n, *Istota i tryb przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych*, Rejent 1995, nr 7-8, s. 32; P. B i e l s k i, *Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2000 r.*, Rejent 2000, nr 11, s. 129 i nast.

mieszkania zakładowe). Niejednokrotnie podczas procesów prywatyzacji okazywało się, że zarówno Skarb Państwa, jak i nabywca przedsiębiorstwa w trybie art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych³ przyjmowali, iż skutki czynności prawnej mającej za przedmiot przedsiębiorstwo dotyczyły także nieruchomości, które nie były przeznaczone do realizacji zadań tego przedsiębiorstwa. Trudności związanych z istnieniem swoistego balastu w postaci nieprodukcyjnego majątku przedsiębiorstw państwowych podlegających prywatyzacji, wcale nie wyeliminowały przepisy ustawy z 1994 r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe⁴.

W omawianym orzeczeniu problem prawny także powstał w związku z procesem prywatyzacji bezpośredniej przedsiębiorstw państwowych, dokonywanej w oparciu o ustawę z 1990 r. Skarb Państwa dokonał sprzedaży przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c. na rzecz spółki akcyjnej w trybie art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1990 r. Nabywca tego przedsiębiorstwa złożył wniosek o wpis do księgi wieczystej na jego rzecz między innymi prawa użytkownika wieczystego gruntu i własności budynków⁵ wykorzystywanych dla celów rekreacyjno-wypoczynkowych załogi, uznając, że stanowią one składniki przedsiębiorstwa, a w konsekwencji zostały objęte skutkami art. 55² k.c. Sąd wieczystoksięgowy odmówił dokonania wpisu do księgi wieczystej, twierdząc, że nieruchomości przeznaczone

³ Ustawa z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 51, poz. 298 ze zm.), powoływana dalej jako ustawa z 1990 r.

⁴ W odniesieniu do analizowanego w niniejszym opracowaniu problemu prywatyzacji bezpośredniej przedsiębiorstw państwowych zob. w szczególności art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz.U. Nr 119, poz. 567 ze zm.); zob. też ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 4, poz. 24 ze zm.).

⁵ Ze względu na znaczenie omawianego orzeczenia dla praktyki obrotu w dalszej części niniejszego opracowania przedmiotem analizy będzie własność nieruchomości, która nie służy do realizacji zadań przedsiębiorstwa, nie zaś użytkowanie wieczyste. Fakt, że w istocie w głosowanym orzeczeniu chodzi o użytkowanie wieczyste ma jednak daleko idące konsekwencje. Także zatem i temu zagadnieniu poświęcone zostaną stosowne uwagi.

na cele rekreacyjno-wypoczynkowe załogi nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa, a w konsekwencji do ich sprzedaży powinny być stosowane przepisy art. 30(?)⁶ ustawy z 1990 r. oraz art. 4 ust. 8 ustawy z 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości⁷. Sąd Najwyższy uznał takie stanowisko za trafne.

II. Przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c. jest zespołem składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych. Za składniki przedsiębiorstwa uznać zatem powinniśmy tylko takie składniki majątku przedsiębiorcy, które służą do realizacji zadań przedsiębiorstwa⁸. Powyższe stwierdzenie ma zasadnicze znaczenie z uwagi na istnienie różnicy między przedsiębiorstwem a majątkiem⁹. Jest to szczególnie istotne w procesie prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, gdzie jednym z zasadniczych celów jest (powinno być) zwiększenie efektywności gospodarowania. Gdybyśmy uznali, że prywatyzacja bezpośrednia (sprzedaż przedsiębiorstwa, wniesienie przedsiębiorstwa do spółki, oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania) stanowi dla Skarbu Państwa doskonałą okazję do obciążenia np. nabywców przedsiębiorstwa tzw. mieniem niechcianym (nieprodukcyjnym), wskazany wyżej podstawowy cel prywatyzacji gospodarki nie zostałby osiągnięty. Niestety, w okresie obowiązywania ustawy z 1990 r. niejednokrotnie dokonywano prywatyzacji bezpośredniej właśnie w taki sposób. Jak można sądzić, były co najmniej dwa powody takiej praktyki. Pierwszym była niewątpliwie nowa w zmienionych warunkach gospodarczych po 1989 r. regulacja art. 55¹ i 55² k.c., sama w sobie w znacznym stopniu skomplikowana, co z pewnością nie ułatwiało jej stosowania. W konsekwencji uważano (błędnie), że za składniki przedsiębiorstwa uznać można właściwie każdy składnik majątku przedsiębiorcy (w tym i nieruchomości), bez konieczności badania jego związku z realizacją zadań gospodarczych przedsiębiorstwa. Drugi powód mógł być związany z naturalnym niejako dążeniem organów administracji publicznej, odpowiedzialnych za realizację procesu

⁶ Odesłanie do art. 30 ustawy z 1990 r. uznać należy za pomyłkę, chodziło zapewne o art. 41 tej ustawy.

⁷ Ustawa z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 ze zm.), powoływana dalej jako ustawa z 1985 r.

⁸ Odmienne jednak J. J a c y s z y n, *Istota i tryb...*, s. 32.

⁹ W tej kwestii szerzej P. B i e l s k i, *Glosa...*, s. 127 i nast.

prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, do jak najłatwiejszego „pozbywania się” trudnych problemów tzw. mienia niechcianego. Uznając za składniki przedsiębiorstwa wszystkie składniki majątku przedsiębiorstwa państwowego, „przerzucano” na nabywcę tego przedsiębiorstwa całe ryzyko związane z utrzymaniem i zagospodarowaniem takiego mienia.

III. Nieruchomość, której dotyczy analizowane orzeczenie, zabudowana była budynkiem (budynkami) o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych dla załogi przedsiębiorstwa państwowego. W świetle powyższych ustaleń nie powinno ulegać żadnej wątpliwości, że nieruchomość taką należało zaliczyć nie do składników o przeznaczeniu gospodarczym, lecz socjalnym. Funkcje socjalne przedsiębiorstw państwowych w okresie gospodarki planowej stały się w zasadzie równorzędne z ich funkcjami gospodarczymi. Z chwilą zmiany ustroju społeczno-gospodarczego funkcje socjalne przedsiębiorstw państwowych należy uznać za pozbawione racji bytu.

Jeżeli zatem w skład majątku przedsiębiorstwa państwowego przewidzianego do prywatyzacji bezpośredniej wchodziły składniki nie służące do realizacji zadań gospodarczych, czynność prawna, o której mowa w art. 37 ustawy z 1990 r., mająca za przedmiot przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c. nie mogła obejmować tych składników. Wynika to z istoty regulacji dotyczącej przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. 55² k.c., czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo obejmowała wszystko, co wchodziło w jego skład. Nieruchomość, która nie służyła realizacji zadań tego przedsiębiorstwa, nie stanowiła składnika przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹ k.c., chociaż była składnikiem majątku przedsiębiorstwa państwowego.

Trafny na tle analizowanego stanu faktycznego pogląd Sądu Najwyższego, dotyczący skutków dokonania czynności prawnej mającej za przedmiot przedsiębiorstwo, dla stanowiącej własność zbywcy nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe załogi byłego przedsiębiorstwa państwowego, wymaga jednak oceny z nieco szerszej perspektywy. Ze względu na treść art. 55² k.c. czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo nie musi *in extenso* wskazywać wszystkich jego składników¹⁰. Bezwzględnie natomiast powinna wskazywać te składniki,

¹⁰ Księgi handlowe zawierające dane o składnikach przedsiębiorstwa podlegają – same będąc jego składnikiem – wydaniu nabywcy przedsiębiorstwa. Tym samym ustalenie, co zostało objęte skutkiem art. 55² k.c., nie nastręcza problemów.

które strony chcą wyłączyć z czynności prawnej mającej za przedmiot przedsiębiorstwo. Warto w związku z tym stwierdzić, że nie jest wykluczona sytuacja, w której strony czynności prawnej mającej za przedmiot przedsiębiorstwo czynią dodatkowe ustalenia, w wyniku których niejako obok np. sprzedaży przedsiębiorstwa decydują się w ramach jednej (tej samej) umowy na sprzedaż np. nieruchomości, która nie mogłaby być objęta skutkami art. 55² k.c., gdyż nie spełnia warunków uznania jej za składnik przedsiębiorstwa. Taki dodatkowy przedmiot czynności prawnej powinien być wyraźnie zidentyfikowany (inaczej niż np. nieruchomości będące składnikami przedsiębiorstwa) i wydzielony w umowie w stosunku do przedsiębiorstwa. Wskazane wyżej ustalenia należy uznać za dozwolone i skuteczne, z zastrzeżeniem, że z przepisów szczególnych mogą wynikać odmienne zasady. Akurat w przypadku nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, wchodzącej w skład majątku zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego, pod rządami ustawy z 1990 r. istniały przepisy szczególne, ale w sytuacji, gdyby ich nie było, takie kombinowane czynności prawne (przedsiębiorstwo i nieruchomość, która nie jest składnikiem tego przedsiębiorstwa) byłyby nie tylko dopuszczalne, ale wręcz pożądane, choćby ze względu na brak konieczności sporządzania wielu aktów notarialnych. W analizowanym przypadku chodziło o nieruchomość, ale przecież w grę wchodzić mogą także inne przedmioty, których nie można uznać za składniki przedsiębiorstwa, a w konsekwencji nie można także objąć skutkami art. 55² k.c. Zasadnie więc sąd wieczystoksięgowy, powołując się na naruszenie bezwzględnie obowiązujących przepisów szczególnych, odmówił dokonania wpisu do księgi wieczystej nabywcy przedsiębiorstwa jako właściciela nieruchomości nie stanowiącej składnika przedsiębiorstwa, a zatem nie objętej skutkami art. 55¹ k.c. i art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1990 r.

Warto w tym miejscu zastanowić się, jak do omawianej w niniejszym opracowaniu kwestii odnosi się ustawa z 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych¹¹, gdyż jej postanowienia mają przecież zastosowanie do procesów prywatyzacyjnych podejmowanych obecnie. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, prywatyzacja przed-

¹¹ Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 118, poz. 561 ze zm.), powoływana dalej jako ustawa z 1996 r.

siębiorstwa państwowego polega między innymi na rozporządzeniu wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa państwowego lub spółki powstałej w wyniku komercjalizacji na zasadach określonych ustawą, przez sprzedaż przedsiębiorstwa, wniesienie przedsiębiorstwa do spółki oraz oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania. Z powołanego przepisu wynika w sposób jednoznaczny, że ustawodawca zrównuje pojęcie przedsiębiorstwa z pojęciem majątku, czego w żadnym razie nie można aprobować. Rozwiązanie przyjęte w ustawie z 1996 r. należy ocenić zdecydowanie krytycznie, gdyż nie tylko nie uwzględnia ono istoty przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym, ale ponadto – co gorsza – umożliwi organom administracji publicznej odpowiedzialnym za realizację procesu prywatyzacji bezpośredniej przedsiębiorstw państwowych stosowanie procedur, w wyniku których na nabywców przedsiębiorstw przerzuca się problem zagospodarowania tzw. mienia niechcianego, czyli nieprodukcyjnego majątku likwidowanych przedsiębiorstw państwowych. W tej sytuacji jako uzasadnioną należy uznać obawę, że osiągnięcie zasadniczych celów prywatyzacji polskiej gospodarki może zostać w znacznym stopniu utrudnione. W konsekwencji, ze względu na treść art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy z 1996 r., wygląda na to, że pod rządami ustawy z 1996 r. trafny pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w głosowanym orzeczeniu, zgodnie z którym nieruchomości nie przeznaczona do realizacji zadań przedsiębiorstwa nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa, należałoby uznać za niemożliwy do przyjęcia. Nie jest to, niestety, jedyny przykład sytuacji, gdy w przepisach szczególnych przewiduje się rozwiązania wypaczające sens regulacji, która stanowić powinna zasadę, od której nie ma wyjątków.

IV. W uzasadnieniu głosowanego orzeczenia Sądu Najwyższego pojawiają się jednak istotne nieścisłości i błędy prowokujące do polemicznego komentarza. W pewnym miejscu Sąd Najwyższy za sądem wojewódzkim powtarza pogląd, zgodnie z którym nieruchomości o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa w ujęciu funkcjonalnym. Przytoczony pogląd oparty jest na nieporozumieniu. Przedsiębiorstwo w znaczeniu funkcjonalnym oznacza przecież prowadzenie przedsiębiorstwa w postaci prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast w przypadku określonym w art. 55¹ k.c. i art. 37 ustawy z 1990 r. chodzi niewątpliwie o przedsiębiorstwo w znaczeniu przedmio-

towym. Nie wiadomo więc dlaczego Sąd Najwyższy, analizując zagadnienia związane z pojęciem przedsiębiorstwa w znaczeniu przedmiotowym, nagle wplata w nie poglądy, które odnoszą się do zupełnie innego i – podkreślmy to – nie mającego żadnego związku z omawianym problemem prawnym zagadnienia.

Zupełnie inny charakter ma wypowiedź, zgodnie z którą zbycie nieruchomości nie stanowiącej składnika przedsiębiorstwa powinno nastąpić w trybie art. 4 ust. 8 ustawy z 1985 r. Pogląd ten należy uznać za wątpliwy z następujących powodów. W art. 41 ust. 1 ustawy z 1990 r. w sposób jednoznaczny przesądzone, że mienie zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego lub zorganizowane części tego mienia organ założycielski zbywał lub oddawał do odpłatnego korzystania, stosując odpowiednio przepisy art. 23, 26 i 39 ust. 3 tej ustawy. Tylko w przypadku określonym w art. 41 ust. 2 ustawy z 1990 r. przewidziano wyjątek, który do omawianego w niniejszym opracowaniu przypadku nie znajdował zastosowania.

Porównanie art. 41 ust. 1 ustawy z 1990 r. i art. 4 ust. 8 ustawy z 1985 r. wskazuje na istnienie poważnych odmienności co do zasad i trybu ich stosowania. W ustawie z 1990 r. przesądzone, że zbycia nieruchomości zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego dokonywać miały organy założycielskie, którymi mogły być naczelne i centralne organy administracji państwowej, Narodowy Bank Polski oraz banki państwowe, a tylko w uzasadnionych przypadkach inne organy¹². Natomiast gospodarka gruntami stanowiącymi własność Skarbu Państwa należała co do zasady do wojewodów i rejonowych organów rządowej administracji ogólnej¹³. Istniejące w tym zakresie wyjątki nie miały zastosowania do analizowanego przypadku. Na tym jednak odmienności się nie kończą, bowiem z ustawy z 1990 r. wynika, że np. sprzedaż nieruchomości zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego mogła być dokonana na jeden z trzech sposobów: w drodze publicznego przetargu, na podstawie oferty ogłoszonej publicznie lub w wyniku rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia. W szczególnych przypadkach dopuszczalne było nawet odstąpienie od wskazanych wymogów. Przetarg nie

¹² Art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 ze zm.).

¹³ Art. 2 ust. 1 ustawy z 1985 r.

był zatem jedynym dopuszczalnym trybem zbycia składników mienia należących do zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego. Z kolei w art. 4 ust. 8 ustawy z 1985 r. przewidziany był wyłącznie tryb przetargowy, gdyż istniejące w tym zakresie wyjątki nie znajdowały do omawianego przypadku zastosowania.

Na podstawie przedstawionego stanu prawnego nie można zatem było zasadnie twierdzić, że do sprzedaży nieruchomości zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego, która nie została objęta skutkami art. 55¹ k.c., stosować należało przepisy ustawy z 1985 r., z zachowaniem wymogu przeprowadzenia przetargu¹⁴.

V. Na zakończenie warto zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt podniesiony w uzasadnieniu głosowanego orzeczenia. Otóż chodzi o ustalenie konsekwencji wykreślenia z rejestru przedsiębiorstwa państwowego zlikwidowanego pod rządami ustawy z 1990 r. w celu prywatyzacji dla użytkownika wieczystego przysługującego temu przedsiębiorstwu. Sąd drugiej instancji, rozpatrując apelację od postanowienia sądu rejonowego w sprawie odmowy wpisu do księgi wieczystej, stwierdził, że użytkowanie wieczyste gruntu przysługujące przedsiębiorstwu państwowemu wygasło w drodze konfuzji (art. 247 k.c.) z chwilą wykreślenia przedsiębiorstwa państwowego z rejestru. Pogląd taki należy uznać za jednoznacznie trafny. Sąd Najwyższy rozstrzygający w niniejszej sprawie pogląd ten pominął milczeniem, chociaż w uchwale z dnia 14 marca 1995 r. przyjął, że użytkowanie wieczyste przysługujące przedsiębiorstwu państwowemu nie wygasa z chwilą jego wykreślenia z rejestru przedsiębiorstw państwowych¹⁵. Ten ostatni pogląd spotkał się z zasadną krytyką piśmiennictwa¹⁶, chociaż miał i swoich zwolenników¹⁷.

¹⁴ Por. J. Frąckowiak, *Prywatyzacja przedsiębiorstwa państwowego a użytkowanie wieczyste przysługujące temu przedsiębiorstwu*, Rejent 1996, nr 1, s. 31-32.

¹⁵ OSNC 1995, nr 6, poz. 87 z aprobującą glosą Z. Gawlika, Monitor Prawniczy 1996, nr 3, s. 94. Tak samo Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 września 1995 r. I CRN 136/95, Prokuratura i Prawo 1996, nr 5, poz. 35 oraz Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 lutego 1996 r. I SA 1986/94, Glosa 1996, nr 10, s. 29.

¹⁶ J. Frąckowiak, *Prywatyzacja...*, s. 24-26.

¹⁷ Zob. Z. Gawlik, *Glosa...*, s. 95; T. Adamski, *Uwłaszczenie przedsiębiorstw państwowych a problemy związane z ich prywatyzacją*, Prawo Spółek 1999, nr 11, s. 41 i nast.

Odnosząc go do analizowanego orzeczenia, należałoby przyjąć, że to nie użytkowanie wieczyste mogłoby być przedmiotem sprzedaży w trybie art. 41 ust. 1 ustawy z 1990 r., lecz własność nieruchomości¹⁸. Uwaga ta dotyczy zresztą także i tych nieruchomości, w stosunku do których przedsiębiorstwu państwowemu przysługiwało użytkowanie wieczyste a jednocześnie mogły być one uznane za składniki przedsiębiorstwa i w konsekwencji objęte skutkami art. 55² k.c.

Warto nadmienić, że problem konfuzji, z którym mamy tutaj do czynienia, nie został do końca rozwiązany pod rządami ustawy z 1996 r. To prawda, że sprzedaż przedsiębiorstwa i wniesienie go do spółki jako wkładu niepieniężnego z punktu widzenia problemu konfuzji nie wywołują obecnie kontrowersji¹⁹. Nie można tego jednak powiedzieć o oddaniu przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania. Otóż w chwili zawarcia tej umowy, w czasie gdy istnieje jeszcze przedsiębiorstwo państwowe, problem konfuzji nie pojawia się. Jednak już po wykreśleniu przedsiębiorstwa państwowego z rejestru, co następuje bezpośrednio po oddaniu przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania, nie ulega wątpliwości, że właścicielem przedsiębiorstwa staje się Skarb Państwa, a w konsekwencji dochodzi do konfuzji²⁰.

Porównanie regulacji dotyczącej prywatyzacji bezpośredniej przedsiębiorstw państwowych z ustawy z 1990 r. i ustawy z 1996 r. na tle problemu dokonywania czynności prawnych mających za przedmiot przedsiębiorstwo i ich skutków dla nieruchomości, które nie są przeznaczone do realizacji zadań gospodarczych tego przedsiębiorstwa, nie daje podstaw do wyrażenia dla nich aprobaty. Wydawałoby się, że ustawa z 1996 r. pozbawiona będzie ułomności rozwiązań przyjętych w ustawie z 1990 r. i ujawnionych w okresie jej stosowania. Niestety, chociaż przyznać trzeba, że pewne kwestie w nowej ustawie zostały uregulowane znacznie lepiej niż poprzednio, to jednak zawarto w niej także szereg dyskusyjnych, lub wręcz błędnych rozwiązań.

Piotr Bielski

¹⁸ Tak trafnie J. Frackowiak, *Prywatyzacja...*, s. 24 i 25.

¹⁹ Wynika to z faktu, że sprzedaż przedsiębiorstwa albo wniesienie go do kapitałowej spółki handlowej jako wkładu niepieniężnego następuje w chwili, gdy istnieje jeszcze przedsiębiorstwo państwowe likwidowane w celu prywatyzacji – art. 43 ust. 2 ustawy z 1996 r.

²⁰ Odmienne T. Adamski, *Uwłaszczenie...*, s. 42.